

Α' ΤΑΞΗ ΓΕΝ.ΛΥΚΕΙΟΥ

ΧΗΜΕΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

- 1.1. γ
- 1.2. γ
- 1.3. β
- 1.4. β
- 1.5. α) Α
β) Λ
γ) Σ
δ) Λ
ε) Λ

2010

ΘΕΜΑ 2^ο

- 2.1. α) **H₂S:** υδρόθειο, οξύ
SO₃: τριοξείδιο του θείου, οξείδιο
HCl: υδροχλώριο, οξύ
BaO: οξείδιο του βαρίου, οξείδιο
HNO₃: νιτρικό οξύ, οξύ
KOH: υδροξείδιο του καλίου, βάση
NH₃: αμμωνία, βάση
Fe(OH)₃: υδροξείδιο του σιδήρου (III), βάση
CaCl₂: χλωριούχο ασβέστιο, άλας
P₂O₅: πεντοξείδιο του φωσφόρου, οξείδιο
- β) Η ζητούμενη χημική εξίσωση είναι:
- 2KOH + H₂SO₄ → K₂SO₄ + 2H₂O   ή
 2NH₃ + H₂SO₄ → (NH₄)₂SO₄   ή
 2Fe(OH)₃ + 3H₂SO₄ → Fe₂(SO₄)₃ + 6H₂O
- γ) Η ζητούμενη χημική εξίσωση είναι:
- H₂S + Na₂O → Na₂S + H₂O   ή
 2HCl + Na₂O → 2NaCl + H₂O   ή
 2HNO₃ + Na₂O → 2NaNO₃ + H₂O
- δ) Με το νερό αντιδρούν οι ενώσεις: SO₃, BaO και P₂O₅. Οι χημικές εξισώσεις των αντιδράσεων είναι οι ακόλουθες:
- SO₃ + H₂O → H₂SO₄
 BaO + H₂O → Ba(OH)₂

2.2. α) Ο ζητούμενος πίνακας:

Στοιχείο	Z	A	p	n	e	Κατανομή σε στιβάδες	Θέση στον Περιοδικό Πίνακα	
							Ομάδα	Περίοδος
Cl	17	35	17	18	17	K(2), L(8), M(7)	VII _A ή 17 ^η	3 ^η
Rb	37	85	37	48	37	K(2), L(8), M(18), N(8), O(1)	I _A ή 1 ^η	5 ^η
Mg	12	24	12	12	12	K(2), L(8), M(2)	II _A ή 2 ^η	3 ^η
He	2	4	2	2	2	K(2)	VIII _A ή 18 ^η	1 ^η
S	16	33	16	17	16	K(2), L(8), M(6)	VI _A ή 16 ^η	3 ^η

β) Αλκάλια είναι τα στοιχεία που βρίσκονται στην I_A ή 1^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα επομένως είναι το ₃₇Rb.

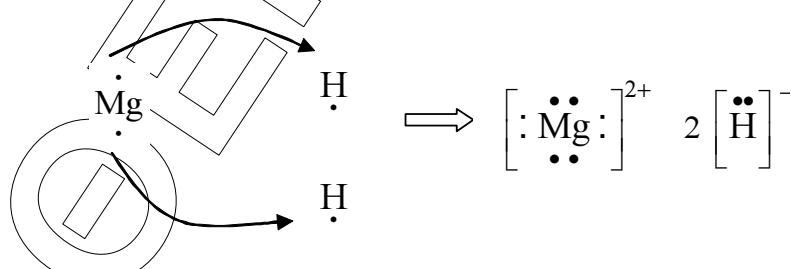
Αλκαλικές γαίες είναι τα στοιχεία που βρίσκονται στην II_A ή 2^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα επομένως είναι το ₁₂Mg.

Αλογόνα είναι τα στοιχεία που βρίσκονται στην VII_A ή 17^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα επομένως είναι το ₁₇Cl.

Ευγενή αεριά είναι τα στοιχεία που βρίσκονται στην VIII_A ή 18^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα επομένως είναι το ₂He.

γ) Η κατανομή των ηλεκτρονίων του ₁H είναι K(1).

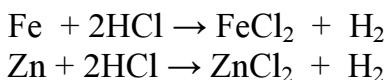
i) Το άτομο του ₁₂Mg έχει στην εξωτερική του στιβάδα 2 ηλεκτρόνια τα οποία αποβάλλει. Έτσι σχηματίζεται το ιόν Mg²⁺ με δομή K(2), L(8) που είναι δομή ευγενούς αερίου. Δύο άτομα υδρογόνου προσλαμβάνουν το καθένα από 1 ηλεκτρόνιο και μετατρέπονται σε δύο ιόντα H⁺ με δομή K(2) που και αυτή είναι δομή ευγενούς αερίου. Επομένως, ο δεσμός μεταξύ τους είναι ιοντικός ή επερπολικός. Σχηματικά:

ii) Το άτομο του S έχει 6 ηλεκτρόνια στην εξωτερική του στιβάδα. Επομένως κάθε άτομο S ενώνεται με 2 άτομα H σχηματίζοντας με το καθένα από αυτά ένα κοινό ζεύγος ηλεκτρονίων. Δηλαδή, γίνονται δυο απλοί, πολωμένοι ομοιοπολικοί δεσμοί. Σχηματικά:

- δ)** Το διάλυμα του HCl μπορεί να αποθηκευτεί με ασφάλεια στο χάλκινο δοχείο αφού ο Cu είναι λιγότερο δραστικός από το H και επομένως δεν αντιδρά με το HCl . Αντιθέτως, ο Fe και ο Zn αντιδρούν με το HCl σύμφωνα με τις εξισώσεις:

ΘΕΜΑ 3^ο

α) $\text{Mr}(\text{H}_2\text{S}) = 2 \cdot 1 + 32 = 34$

$$n = \frac{m}{\text{Mr}} \Rightarrow n = \frac{6,8}{34} = 0,2 \text{ mol H}_2\text{S}$$

- β)** Από την καταστατική εξίσωση προκύπτει:

$$P \cdot V = n \cdot R \cdot T \Rightarrow V = \frac{n \cdot R \cdot T}{P} = \frac{0,2 \text{ mol} \cdot 0,082 \frac{\text{L} \cdot \text{atm}}{\text{mol} \cdot \text{K}} \cdot (127+273) \text{ K}}{2 \text{ atm}} \Rightarrow V = 3,28 \text{ L}$$

γ) 1 mol H_2S περιέχει
0,2 mol H_2S

$$x = 0,4 \text{ mol ατόμων H}$$

2 mol ατόμων H και
 x ; mol ατόμων H

1 mol ατόμων S
 y ; mol ατόμων S

$$y = 0,2 \text{ mol ατόμων S}$$

1 mol ατόμων περιέχει $N_A (6,02 \cdot 10^{23})$ ατόμα, επομένως η παραπάνω ποσότητα H_2S περιέχει $0,4N_A$ ατόμα H .

1 mol ατόμων έχει μάζα τόσα g όσο το Ar , δηλαδή 1 mol ατόμων S έχει μάζα 32 g. Άρα, η παραπάνω ποσότητα H_2S περιέχει $0,2 \cdot 32 = 6,4$ g S .

- δ)** 1 mol NH_3 περιέχει
 ω ; mol NH_3

$$\omega = \frac{0,4}{3} \text{ mol NH}_3$$

3 mol ατόμων H δηλαδή
 $3N_A$ ατόμα H
 $0,4N_A$ ατόμα H .

Και αφού ζητάμε τον όγκο της NH_3 σε stp:

$$n_{\text{NH}_3} = \frac{V_{\text{NH}_3}}{V_m} \Rightarrow V_{\text{NH}_3} = n_{\text{NH}_3} \cdot V_m \Rightarrow V_{\text{NH}_3} = \frac{0,4}{3} \text{ mol} \cdot 22,4 \text{ L/mol} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow V_{\text{NH}_3} = \frac{8,96}{3} \text{ L}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

- α)** Σε 500 mL διαλύματος περιέχονται 8 g NaOH
 Σε 100 mL x ; g NaOH
 $x = 1,6$ g NaOH
 Επομένως, η περιεκτικότητα του διαλύματος είναι 1,6% w/v.

- β)** Για το NaOH:
 $M_r = 23 + 16 + 1 = 40$

$$n = \frac{m}{M_r} \Rightarrow n = \left(\frac{8}{40} \right) \text{ mol} = 0,2 \text{ mol NaOH}$$

$$C_A = \frac{n_{\text{NaOH}}}{V_A} = \frac{0,2 \text{ mol}}{0,5 \text{ L}} = 0,4 \text{ M} \text{ ή } 0,4 \text{ mol/L}$$

- γ)** Το διάλυμα B έχει όγκο 500 mL + 1200 mL = 1700 mL ή 1,7 L.
 Από τον τύπο της αραίωσης προκύπτει:

$$C_A \cdot V_A = C_B \cdot V_B \Rightarrow C_B = \frac{C_A \cdot V_A}{V_B} = \frac{0,4 \cdot 0,5}{1,7} \Rightarrow C_B = \frac{2}{17} \text{ M}$$

- δ)** Το NaOH αντιδρά με το NH₄Cl σύμφωνα με την εξίσωση:

Από τη στοιχειομετρία της εξίσωσης προκύπτει ότι:
 Όταν αντιδρά

1 mol NaOH παράγεται

0,2 mol NaOH

1 mol NH₃
 x ; mol NH₃

$x = 0,2$ mol NH₃

$$n_{\text{NH}_3} = \frac{V_{\text{NH}_3}}{V_m} \Rightarrow V_{\text{NH}_3} = n_{\text{NH}_3} \cdot V_m = 0,2 \text{ mol} \cdot 22,4 \text{ L/mol} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow V_{\text{NH}_3} = 4,48 \text{ L}$$